

să se încheie în anul viitor. Instituția organizatoare principală a fost Societatea academică Wessenberg, care de vreme îndelungată susține mediatizarea rezultatelor cercetărilor științifice în domeniul istoriei, și Societatea Jeanne de Ferrette, care s-a consacrat în spațiul vest-european promovării unor activități similare. În această inițiativă, un rol important a avut și aportul Consiliului Europei.

În deschiderea manifestării au vorbit între alții Dr. Ferdinand Kinsky, specialist în filosofia construcției europene, dr. Renate Zikmund, secretar general al Congresului pentru comunități și regiuni a Consiliului Europei, și dr. Erhard Busek, fost vicecancelar al Austriei.

A urmat prezentarea numeroaselor aspecte ale integrării europene, analizate din perspectivă istorică, culturală ori politică, relevând complexitatea acestui fenomen istoric cu rădăcini atât de profunde. Cei zece referenți, acoperind întregul areal al Europei Centrale, din Franța, Austria, Elveția, Ungaria și România, au prezentat aspecte din propria lor activitate ca specialiști, diplomați sau artiști care abordează problematica central-europeană din diverse perspective. Fiecare dintre aceștia a prezentat pe scurt raporturile regiunilor/țărilor din care provin cu Europa sau un scurt istoric al integrării spațiului lor în marele concept european. Toate prezentările s-au ținut în limba germană.

În data de 25 a avut loc ședința de încheiere, în care, după numeroase discuții fructuoase, au fost punctate concluziile, iar în ziua următoare s-a desfășurat un program cultural care a inclus vizitarea zonei, situată la granița dintre Austria și Cehia.

Dat fiind că această manifestare este una anuală, care este pregătită de aceiași organizatori, de fiecare dată într-o altă locație, se preconizează organizarea acesteia și în anul următor.

Loránd L. Mádly

**A XIV-A EDIȚIE A SIMPOZIONULUI
„Banatul-trecut istoric și cultural” OAMENI ȘI LOCURI ÎN INIMĂ:
BANATUL LUI VALERIU LEU–REMEMBER**

Reșița, 20-22 noiembrie 2009

Moto: „Oare, atunci când nu vom mai fi, cine își va mai aduce aminte de ceea ce am scris cândva? Se poate așterne uitarea chiar peste tot ceea ce lăsăm în urmă?”
(Valeriu Leu)

În spiritul unei deja bine cunoscute tradiții, Consiliul Județean Caraș-Severin, în colaborare cu Consiliul Executiv al P.A. Voivodina, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița și Societatea Română de Etnografie și Folclor din Voivodina au organizat în perioada 20-22 noiembrie 2009, la Reșița, cea de-a XIV-a ediție a Simpozionului Internațional intitulat: „Banatul – trecut istoric și cultural.” Această foarte apreciată manifestare, organizată din doi în doi ani în județul Caraș-Severin, a reunit, de această dată, peste 50 de oameni de cultură și de știință din diferite centre culturale și universitare din România (cercetători de la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, de la

Universitatea de Vest din Timișoara etc.), Germania, Republica Serbia, Muntenegru, Croația și Macedonia.

Deschiderea oficială a avut loc pe data de 20 noiembrie, la sediul administrației județene, și a fost oficiată de către președintele Consiliului Județean, d-nul Sorin Frunzăverde, și de vicepreședintele executiv al P.A. Voivodina, d-nul Dusan Jakovljević. Subliniind importanța evenimentului, profesorul Costa Roșu a ținut să remarce faptul că ediția a XIV-a a reprezentat o cotitură în istoria simpozionului, întrucât a reunit oameni din atâtea țări, dar mai ales pentru că s-a vorbit despre istoricromâni, aromâni și valahi. Lucrările s-au derulat în a patru secțiuni: istorie, istorie-relații, Banatul – cultură și interferență, respectiv cultură și literatură.

Un moment aparte l-a reprezentat comemorarea celui care a fost Valeriu Leu, profesor eminent, cercetător la Muzeul Banatului Montan din Reșița, cel care, alături de profesorul Nicolae Bocșan, prorector al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, a devenit unul din cei mai de seamă istorici ai Banatului. În memoria acestui istoric exemplar, devotat vocației sale, care s-a pus cu atâta dăruire în slujba scrisului istoric și a recuperării trecutului, a fost lansat și volumul: *Cronici bisericești. Manuscrise din Banat – secolele XIX-XX*, pe care reputatul cercetător l-a scris alături de profesorul Costa Roșu, directorul Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina.

Format la Catedra corifeilor Școlii Ardelene, Valeriu Leu a reușit, de-a lungul timpului, să se impună cu succes ca una din cele mai clare și mai convingătoare voci care a pledat cu pasiune pentru recuperarea și valorificarea surselor legate de istoria Banatului.

Așa cum deseori îi plăcea să spună, nimic nu l-ar bucura mai tare decât să-i vadă pe „bănățenii săi pribegi” că scriu cu dăruire despre locurile lor de baștină, stând mai des alături, că, dincolo de entuziasmul și pasiunea pentru vocația de-o viață, nimeni nu trebuie să uite cine este și de unde a plecat. Vali Leu a fost cel care i-a așteptat mereu acasă pe dragii săi „băjenari”, căci, în adâncurile sufletului, și el a fost un mare pribeag, un neobosit călător pe meleagurile sale unde a umblat cu sârg pe urma cărților vechi și a însemnărilor de odinioară.

A găsit mereu oameni, locuri și amintiri... căci Vali Leu a știut să fie, de fiecare dată, acel cărturar cumpătat și înțelept care, întâi de toate, a zidit punți trainice între cei de aproape și cei de departe. A înțeles și a reflectat, în repetate rânduri, asupra vocației multietnice și multiculturală a Banatului, de care era atât de atașat, subliniind, nu o dată, un mare adevăr. Istoria provinciei atunci poate fi scrisă cu competență când cei care se apleacă asupra ei realizează că au de-a face cu o armonioasă diversitate care trebuie înțeleasă în profunzimi. Istoria Banatului nu înseamnă doar istoria unuia sau a altuia, ci istoria tuturor celor ce au locuit și locuiesc aici, spunea el. Trăind o viață în armonia acestei diversități, deschis fiind, de fiecare dată, spre a învăța și a înțelege de la lumile din jurul său, Vali Leu ne-a lăsat scris, cu exemplul propriei vieți, ce înseamnă, de fapt, să fii istoric, ce înseamnă să fii acel om care înțelege și vede lumea cu ochii savantului care descoperă cu pasiune, clipă de clipă, frumusețea vieții, a sufletelor și a lumilor din jur. Am învățat din pilda sa că nu există om, istorie ale vreunui loc sau ale vreunei națiuni care să nu aibă ceva interesant de spus și care să nu merite respectul și devotamentul nostru. Din entuziasmul său, am rămas cu convingerea că sunt atâtea comori nebănuite în jur și, doar atunci când vrem noi, întâi de toate, să dăruim ceva bun și sincer din noi înșine, așa cum Vali Leu a făcut-o în repetate rânduri, abia atunci putem descoperi că, în fața a tot ceea ce ne dăruim cu ardoare, spațiul, timpul și chiar imposibilul devin deseori atât de relative...

Ne gândim încă la un om care ne-a rămas în inimi grație calității sale umane, dar mai ales prin noblețea și generozitatea sufletului său. Știm că, la masa cerului, dincolo de nori, unde își continuă opera dedicată Banatului său, cu aceeași generozitate sufletească ce-l caracterizează, se mai uită, din când în când, să vadă dacă nu cumva „bănățenii săi pribegi” s-au întors acasă... De aceea, poate nici nu e drept să spunem că ne simțim singuri, pentru că nu mai e cu noi... Cât privește tot ceea ce ne-a lăsat în urmă să citim, pentru azi și pentru mâine, pentru cei ce sunt și cei ce vor veni mai apoi, toate acestea se pot, oare, mistui definitiv în uitare?! Câtă vreme prin lumile sufletelor mai umblă călători pribegi urmându-și vocația, câtă vreme în templul tainic al amintirilor noastre mai lăsăm să aibă ecou, până în Eternitate, gândul ce ni-l înfățișează pe acel „Vali” ce trudește la masa scrisului, mistuit de flacăra pasiunii sale, cu siguranță că până și legea umană a uitării nu ne poate șopti în inimi altceva decât faptul că Vali, până la urmă, nu a plecat definitiv dintre noi...s-a dus doar să mai și moară puțin...

Attila Varga